

20. 10. 2019 - A když ne?

1. čtení (presbyter): J 8, 1-11

Píseň (Svítá): S76 - Hříchy

Základ kázání: 1K 15, 12-24

Kázání: Vážení shromáždění,

co je pro křesťana nejdůležitější? Morálka? Plnit příkázání? Platit salár? Plodit děti a předávat náboženství? Budovat sbory a společenství?

Bůh. Bůh v Kristu. Bůh v Kristu a s Kristem ukřižovaný a vzkříšený. Ale přesto byli v korintském sboru „křesťané,“ kteří říkali a věřili, že vzkříšení není.

Pavel svou odpovědí těmto i dalším trefně vystihuje: Pak není divu, že „křesťanovi,“ jehož Alfou a Omegou není Boží milost také v Kristu, nefunguje, neladí, nepomáhá ani zbytek z křesťanského systému. Není divu, že se topí v otázkách morálních, a nebo je raději neřeší. Stejně s otázkami sociálními, politickými, vztahovými i existence. V horším případě pak takový dochází ke zcela mylným, s křesťanství neskloubitelným, závěrům.

Bez vzkříšení Krista jsou totiž „křesťané“ poslušni člověku. Pouhému člověku. Který všechno prohrál. Jehož ideály, myšlenky a úsilí nedosáhly žádného vítězství - neosvědčily se v Gamalielově testu času (Sk 5, 34-39).

Bez vzkříšení je křesťanská víra zcela marná. Bez historické události vstání Krista z mrtvých je člověk pouze hříšníkem, viníkem, dlužníkem před svým Stvořitelem. Není a nemůže být ospravedlněným. Nemůže být spasen. Nemůže dojít pokoje.

A tak jsou zcela ztraceni i ti, kteří již za Pavlova života pro Krista. Vposledu jsou však ztraceni úplně všichni. Beznadějně. Bezvýchodně. Nic nemá smysl. Bůh je skutečně daleko. Možná i mrtvý, když v tom Kristu zažil také smrt. Možná nikdy žádný nebyl.

Tak se na křesťanství dívejme také pohledem „zvenku,“ světských lidí: Možná proto odvádějí křesťané a jejich církve spíš mizernou práci. Způsobili mnoho zla a utrpení, které by bez nich nebylo. Možná totiž jejich základ - vzkříšení - vůbec nebylo... Možná proto je většina těch, kteří se hlásí k největšímu hnutí světa, jen „papírovými,“ formálními členy. Kterí o Bohu a jeho zjevení vědí nemnoho. O vlastní práci na Boží vinici nechtějí

moc slyšet. A obětovat něco, neřku-li sebe, pro Krista je pro některé z nich něčím prostým.

Možnost, že vzkříšení Ježíše se neuskutečnilo, skutečně nejde jen tak smést ze stolu - ani zevnitř křesťanství. O vzkříšení nemáme jiný doklad než vyprávění těch, se kterými se prý setkal. Bez důvěry lidem - svědkům Božího jednání - nelze věřit Bohu. Provázanost důvěry lidem a Bohu je v křesťanství neoddiskutovatelná.

Jenže těmito svědky jsou lidé zaujatí. Ježíšovi blízcí - ženy, které ho doprovázely. Nejbližší i jiní učedníci. A lidská instituce církve z těchto vzešlá napáchala mnoho zlého. Dokonce tak zlého, že o tom současní křesťané nechtějí moc slyšet. Nebo mají za to, že se jich historie vlastního hnutí týká jen v tom dobrém.

Přitom už raná církev odmítala křtít a přijímat za Kristovce vojáky, herce nebo prostitutky. Co by na takové a priorní odsouzení řekl Kristus, který ani očividně vinnou cizoložnici neodsoudil?

Co by Ježíš řekl na církev, která se stala politickou mocností, která si uzurpovala také vojenskou moc? Na církev, která iniciovala nejedno zabíjení nevinných a nepohodlných - včetně žen a dětí? Na církev, v níž jsou lidé zneužíváni tělesně, duševně i vztahově, a další „křesťané“ to kryjí? Co by řekl na církev, která za třicet let takřka zmizela z povrchu země, ačkoli se pyšně chlubí, že je druhou největší ve své zemi?

Možná to vzkříšení fakt nebylo. Jen blouzniví, vystrašení učedníci a ženy viděli, co vidět chtěli. Vždyť jinak by se přece Kristus zjevoval dál a dalším... ne? Možná měli židé pravdu, že učedníci prostě Kristovo tělo ukradli, aby to vypadalo jako vzkříšení (Mt 28, 13).

Tak proč stejné nečinili a nečiní také jiná hnutí? Tolik hnutí v dějinách prohrálo. Tolik mistrů bylo zatčeno, popraveno, konvertováno. Tolik jich zaprodalo nebo vzdalo své principy, svou víru.

A těch pár, která se pokusila vymyslet podobnou obhajobu - proč jsou v hlubokém zapomnění?¹

A hnutí usilující o poslušnost Ježíši Kristu ne?

¹ Příkladem budiž příběh Šabtaje Cviho (17/18. st. po Kr.). Byl prohlášen za mesiáše, avšak byl později zatčen sultánem Mohammedem IV. Ten mu nabídl tři možnosti: Doložit své božství tváří v tvář vystřeleným šípům, nabodnutí, nebo konverzi k islámu.

Šabtaj Vybral si konverzi. Stejně také tři sta rodin jeho následovníků. Jako doklad musel přijmout další manželku.

Přesto někteří jeho následovníci přišli s nápadem, že konvertoval „jen na oko,“ že šlo o součást jeho mesiášského plánu atd. Jeho hnutí je většinou lidí neznámé a jeho rozhodnutí odsunula na okraj lidského zájmu také kabalou, předchozích 300 let alespoň trochu známou i průměrnému Evropanovi.

Možná ti Ježíšovi učedníci neriskovali své životy pro vymyšlenou lež. Nepoložili životy pro vlastní výmysl Ježíšova vzkříšení. Možná se opravdu setkali s něčím, s někým, kdo zcela rozboural a přestavěl lidské vnímání smrti. A tak života po smrti. A tak života biologického.

Totíž s někým, koho ani smrt neporazila. S někým, kdo zemřel - ale ne navěky. S někým, kdo byl vzkříšen. Ne do biologického těla. Ne k další smrti. Ale do věčného života - úplně jiného, nepomíjejícího, způsobu bytí.

Možná se opravdu setkali s někým, kdo byl kvůli svému vzkříšení tak jiný, že ho ani nedokázali poznat. Ačkoli s biologickým Ježíšem strávili měsíce, možná roky. Pro toto setkání později riskovali životy. Snášeli kamenování, bičování a rány holí. Nenávisť, pomluvy, odmítání. Pronásledování, mylné pochopení, nezáměr a posměch. Většina nejbližších Ježíšových učedníků kvůli svědectví o setkání se Vzkříšeným zemřela.

To vše snášel málokdo i pro jistojistou pravdu - kdo pro výmysl a lež? Proč by to zejména Petr dělal? Kdo by zcela převrátil pronásledovatele křesťanů Pavla?

Ale přesto i dnes jsou křesťané, kteří ve vzkříšení Krista nevěří. Není pro ně důležité. Mají za to, že ho nepotřebují. Hlavní je přece etika - jak žiju. Ne čemu věřím. Ježíš je pro takové sice skvělým a úžasným a příkladným, ale pouze člověkem. Učitelem lásky a solidarity. Kterou sami praktikují jen, když se to zrovna hodí nebo je obvyklé v dané společnosti.

Mají za to, že není žádná absolutní transcendence - přesah. Žádný Bůh. Žádný Stvořitel. Žádný přesah větší než lidská kultury nebo fyzikální zákony. Prostě „jsme lidi,“ „tak se nějak domluvíme,“ a „hlavně že se máme rádi.“ Smrt je koncem - naprostým. A podle toho vypadá také společnost. Právě západní a postmoderní. Utopená v nejistotě, nejasnosti, nedůvěře a zároveň paradoxně v pýše a titánství. Také v ČCE.

Přitom žijeme ve společnosti rozložených a bídě fungujících i nejzákladnějších hodnot a institucí - partnerstvím a rodinou počínaje. Vymýrajících národů, které se mají za křesťanské nebo na křesťanství založené. Mladých, kteří trpí depresemi a samotou více než lidé nemohoucí a velmi staří.

Ve společnosti mladých, jejichž druhou nejčastější příčinou smrti v ČR je sebevražda.²

Pavel správně tepe, že považovat se za křesťana a nevěřit ve vzkříšení je vzájemně vylučné. Je to podfuk. Na sebe samého. Dvojnásob na Boha. Který si to nemusí nechat líbit. Zejm. pokud Krista vzkřísil. Pokud

² <https://www.novinky.cz/domaci/clanek/desiva-statistika-druhou-nejcastejsi-pricinou-smrti-mladych-cechu-je-sebevrazda-40295996> - tabulka v závěru ukazuje, že počet od doby komunismu klesl asi o třetinu. Ale za posledních dvacet let se v podstatě nezměnil.

vykoupil všechny lidi vzkříšením jediného spravedlivého a nevinného člověka. A tak nabídl zřetelný podklad, a důvod, proč mu věřit.

Bůh totiž nikdy nežádal víru slepou. A nikdy nežádá. Vždy zve k víře poučené, podložené. Víře, která důvěřuje lidským svědectvím - kriticky! Ale také loajálně! Také proto mají lidé přijímat Boží království způsobem dítěte (Mk 10, 15; Lk 18, 17). Bůh žádá a nabízí víru, která vychází z již uskutečněných Božích činů. Je jimi formována. Na nich založena. Ne na lidských činech.

Proto je něco podivného na obratu Ježíšových učedníků. Co není jak vysvětlit bez vzkříšení. Něco podivného na obrácení Saula - Pavla. Na náboženství Boha abstraktního, bezejmenného a nezobrazovaného v kultuře, která abstrakci v podstatě neznala.³

Byl tedy Kristus vzkříšen? Já nevím. Nemohu dokázat ani že byl, ani že nebyl. Stejně jako nikdo nemůže dokázat zda je nebo není Bůh. Ani svou vlastní existenci. Tak důležitá je pro Hospodina lidská svoboda. Lidská láska a poslušnost svému Stvořiteli ze *zcela svobodného* rozhodnutí.

Ale *věřím* zvěsti o vzkříšení Krista z pera Petra, Pavla i dalších (1K 15, 5-8). Ačkoli jsem se s nimi nikdy nesetkal.

Věřím, že vzkříšení není jen pro tento svět - to bychom byli nejubožejšími z lidí (v. 19). Dokonce ani hlavně - jak velí logika poměru mezi věčností a pár desetiletími. Vzkříšení Krista je *také* pro časný svět. Jako zřetelný výraz Boží vůle, kterou může člověk následovat v jejím celku. A tak žít těch pár desítek let pokojně, radostně, nadějně, smysluplně a na Boží vinici. Protože uprostřed těšení se na radostnou věčnost.

Ale hlavně věřím v život věčný, do něhož je jedinou branou vzkříšení z Boží milosti - již učiněné v Kristu. Toužím hledět na Boží tvář. Radovat se věčně s ním i s dalšími, kteří mě na věčnost předešli. Protože Bůh ukázal, že věčnost je. Boží království je.

A tak že i smrt prohrává. A tak prohrává zlo. Utrpení a sebestřednost. Smutek a opuštěnost. Hloupost a neinformovanost. Zaslepenost, lidská pýcha a titánství. A nevyhnutelně přijde „čas,“ kdy prohrají nadobro. A bude už jen věčné Boží království.

Amen.

Píseň: 660 – Bud' Bohu všechna chvála čest

³ Myšlen je starověký izraelský monoteismus. Také ve srovnání kenaanských i egyptských polyteismů, které jej obklopovaly. Ale také polyteismů ostatních.